

● Programmaschema 19 en 20 november 2010, Gent

VRIJDAG 19 NOVEMBER

TIJD	PLAATS	WAT
09:45	Arteveldehogeschool, Gent	inschrijven, ontvangst, koffie
10:45 – 12:30	auditorium	keynote speeches presentatie Jaarboek 2010
12:30 – 14:00	restaurant	lunch
14:00 – 17:00	diverse zalen	trainingen, werkgroepen
17:45 – 18:45	Stadhuis Gent	receptie
19:00 – 23:00	De Eskimofabriek, Gent	diner met prijsuitreiking

ZATERDAG 20 NOVEMBER

TIJD	PLAATS	WAT
08:30	Arteveldehogeschool, Gent	inschrijven, ontvangst, koffie
09:00 – 12:00	diverse zalen	trainingen, werkgroepen
12:00 – 14:00	restaurant	lunch
13:00 – 14:00	zaal	Algemene Ledenvergadering
14:00 – 15:15	diverse zalen	trainingen, werkgroepen
15:45 – 17:00	auditorium	afsluitende keynote speech
17:00 – 18:30	10 ^e verdieping	receptie, afsluiting

● Bijzondere bijeenkomsten

Ronde Tafel 'Onderwijs in onderzoeksjournalistiek'. Opnieuw zullen docenten onderzoeksjournalistiek samenkomen om de laatste ontwikkelingen op het vakgebied te bespreken. Nieuwe initiatieven en bijzondere samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen en media komen op zaterdag 20 november ter tafel.

Managerstrack. Vrijdagmiddag 19 november is er een speciaal programma voor managers, hoofd- en eindredacteuren en redactiechefs. Ondervraag internationale experts en ervaringsdeskundigen over nieuwe businessmodellen, projectmatige aanpak van onderzoeksprojecten, en tijd- en kostenbesparende aanpak op redacties.

Onderzoek naar tiplijnen. Voor de VWOJ deden studenten uitgebreid onderzoek naar hoe media omgaan met inhoudelijke tips van lezers, kijkers en luisteraars. Wat gebeurt er op de redactie met de 'gouden tip', heeft het publiek een rol bij onderzoeksverhalen? Presentatie van het onderzoek plus aanbevelingen hoe meer uit tips te halen tijdens de conferentie.

● Praktische informatie

- De conferentie vindt plaats op de Arteveldehogeschool, Campus Kantienberg, Voetweg 66, Gent. Voor verplaatsing naar De Eskimofabriek worden bussen ingezet.
- De conferentie bijwonen kost €195. Daarbij zijn inbegrepen: alle lezingen, workshops en trainingen, lunches en galadiner op vrijdagavond. Studenten (bewijs van inschrijving meenemen) betalen €99 exclusief galadiner.
- Aanmelden kan via de vvoj-website: www.vvoj.nl of www.vvoj.be, doorklikken naar 'Conferentie'.
- Aanmelden voor de extra trainingsdag op 18 november via een mail naar secretariaat@vvoj.nl o.v.v. 'Datajournalistiek 18-11-2010'

Nieuwsorganisaties, verenigingen, bedrijven, fondsen en opleidingsinstituten steunen de conferentie en de VWOJ. Dankzij hen is het mogelijk om de toegangsprijs voor de conferentie laag te houden waardoor ook bezoekers met een klein budget kunnen deelnemen aan de conferentie. De VWOJ dankt alle sponsors voor hun bijdrage.

deVolkskrant

NOS

nrc handelsblad

Centraal Bureau voor de Statistiek

Op de grens

Conferentie Onderzoeksjournalistiek Gent, Arteveldehogeschool 19 - 20 november 2010

Workshops en keynote speeches worden in de komende weken ingepland, uitgebreid en aangevuld. De laatste versie staat altijd op www.vvoj.nl en www.vvoj.be.

Er zijn verschillende routes (tracks) uitgezet door het programma. Enkele routes zijn:

● 'De grenzen van het vak'

Partners in crime? Samenwerken met NGO's. Hoe werk je effectief samen met organisaties als Greenpeace of Corporate Europe Observatory zonder tot speelbal te worden?

Onbetaalbare expertise. Samenwerken met financiële onderzoekers. Leer gebruikmaken van de grote financiële kennis en bespaar tijd en frustratie. Engelse, Vlaamse en Nederlandse financiële onderzoeksbureaus geven acte de présence.

Leren van de wetenschap. Samenwerken met academici zonder in wetenschappelijke valkuilen en jargon te vervallen. Van *New Scientist* tot regionale krant: het kan!

Blijf jezelf, broeder! Zoek de financiële grens en behoud toch je onafhankelijkheid, ten opzichte van je opdrachtgever, van je financier, van een fonds of anderszins. Met o.a. dewereldmorgen.be.

Klant of tegenstander? Hoe pak je onderzoek in opdracht van derden aan?

Journalist wordt jurist. Welke juridische voetangels en klemmen werpen de nieuwe werkomstandigheden voor veel journalisten op? Hoe maak je een waterdicht contract met een opdrachtgever? Hoe zit het met je copyright? Hoe regel je je aansprakelijkheid? Met Wim Criel (Roularta) en advocatenkantoor Kennedy/Van der Laan.

Van publiek naar collega. Is 'crowdsourcing' de panacee voor afnemende publieksbetrokkenheid? Hoe schakel je lezers, kijkers en luisteraars in bij je onderzoek? O.a. Paul Bradshaw (onlinejournalismblog.com) laat zijn aanpak zien.

Op de grens van het medialandschap. Dit jaar begonnen diverse journalisten hun eigen publicatiekanaal. Leer wat er kan en hoe je het doet. Van Apache.be tot Followthemoney.nl, de onafhankelijke onderzoeksplatforms vinden hun plaats in het nieuwe medialandschap.

Onderzoeksjournalistiek, op de grens. Op 19 en 20 november 2010 zoekt de VVOJ Conferentie Onderzoeksjournalistiek in Gent naar de nieuwste methoden, technieken, verhaaldeel en voorbeeldprojecten op het terrein van kritische en diepgaande journalistiek. We tasten de financiële grenzen af, de samenwerking met (on-)verwachte partijen en partners, de relatie tot je opdrachtgever. Wat kan er juridisch? Hoe behoud je je onafhankelijkheid, en waar vinden we nieuwe businessmodellen? De VVOJ Conferentie Onderzoeksjournalistiek 2010 geeft je nieuwe scherpte, tot op (en over) de grens.

Parels uit de beerput. Het faillissementsverslag en de curator zijn je grootste vriend. Wat ligt er voor het oprapen, als je tussen de regels kunt lezen?

● 'Geen grenzen aan de regio'

Het milieu is overal en nergens... Milieu-informatie ligt in Nederland en Vlaanderen overal verspreid. Waar en hoe vind je deze, voor regionale journalisten onuitputtelijke en belangrijke bron van informatie? O.a. het RIVM maakt je wegwijs.

Grenzeloos graven in de bonnetjes: Hoe vermijd je de valkuilen van bonnetjesonderzoek? Wel de bonnen van de burgemeester wobbelen maar niet die van zijn chauffeur? Niet goed de regels rond declaratierechten kunnen interpreteren? RTL Nieuws en professor Herman Matthijs van de Vrije Universiteit Brussel spijkeren je bij.

Misstanden in de zorg. Nu de regionale overheden steeds meer taken in de zorg moeten overnemen, liggen misbruik en fraude in de regio op de loer. Van het lokale ziekenhuis tot de gelden in de verpleegzorg: ontdek de mogelijkheden tot onderzoek.

Burgemeester in de fout. Waar let je op bij onderzoek naar het lokale en regionale bestuur? Wat kan je vinden en hoe houd je toch de contacten goed?

● 'Goed voorbeeld doet goed volgen'

Niets is meer heilig. Onderzoek naar seksueel misbruik binnen de kerk, toegelicht door NRC Handelsblad, Wereldomroep en De Standaard.

'Bloedantiek.' De onderzoeksjournalisten van Panorama (VRT) onderzochten de weg van gestolen Afghaans antiek tot

in Brussel. Of hoe sommige Belgische antiquairs onrechtstreeks mee de oorlog in Afghanistan betaalden... De reportage kreeg in Vlaanderen heel wat belangstelling, de makers ervan leggen graag hun methode uit.

Justitie onder de loep. Hoe ga je om met justitiedossiers? Wat kan je er uithalen of aan toevoegen? Hoe voorkom je dat je speelbal van belanghebbenden als advocaten wordt? Met o.a. Saskia Van Nieuwenhove (freelance onderzoeksjournaliste).

Onderzoeksjournalistiek en economie. Paul van der Cingel (Windesheim) spijkt je bij. Hoe efficiënter researchen met een basiskennis van de economie, welke tools zijn er onmisbaar om de geldstromen van bepaalde sectoren te achterhalen, hoe balansen en jaarrekeningen interpreteren?

● 'Vind wat je zoekt, en meer!'

In een serie demonstraties leer je informatie vinden in allerlei databestanden: van handelsregister en kadaster tot Statistics Belgium (voormalig NIS), CBS, Eurostat en Belgisch Staatsblad. Ook zal er weer aandacht zijn voor de mogelijkheden die de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) in Vlaanderen, Nederland en internationaal verband biedt.

Een voorsmaakje: Wanneer, waar en door wie werd een bedrijf of vzw opgericht? Vonnissen, benoemingen, openbare aanbestedingen: het Belgisch Staatsblad legt uit hoe en welke feitelijke informatie je uit diverse databanken haalt. Maar ook hoe je een aantal beperkingen omzeilt. Tijdens de workshop van Statistics Belgium krijgt u een uitgebreide voorstelling van het superhandige be.STAT, een nieuwe dynamische toepassing om onder meer eigen tabellen en grafieken op te stellen.

● Computertrainingen

Het aanbod van computertrainingen is net als andere jaren zeer divers. In moderne computerlokalen kun je onder leiding van ervaren docenten leren werken met programma's die je werk als onderzoeksjournalist makkelijker en leuker maken.

NIEUW!

De helft van de computertrainingen is nooit eerder vertoond op WOJ-conferenties! Deels nieuwe docenten komen technieken demonstreren die nog maar net bestaan. Zoals:

Textmining. Patronen ontdekken in documenten en toespraken. Bijvoorbeeld: hoe spit je door 94.000 documenten van WikiLeaks?

Google Apps. Leer hoe je binnen een paar minuten een mooie graphic in je website integreert.

Smartphone applicaties. Nuttige applicaties voor onderzoeksjournalisten.

Twitter & Facebook. Geen gekwetter! Onderzoeksjournalistieke bronnen opsporen en sociale netwerken in kaart brengen met Twitter en Facebook.

RSS. Volg alle nieuws over je onderzoeksobject op blogs en websites voortaan automatisch.

Van Web naar Excel. Een nuttige tabel gevonden op internet waarvan de inhoud steeds verandert? Koppel 'm aan Excel.

Sociale netwerkanalyse in... Excel. Breng sociale netwerken in kaart met... Excel.

Data visualiseren. Tover onoverzichtelijke cijfers om in overzichtelijke plaatjes.

VORIGE KEER GEMIST?

Dan zijn er de oude vertrouwde technieken. Voor wie wel een opfrisser kan gebruiken, of eindelijk die broodnodige techniek eens wil leren:

Internet Update. Leer vinden in plaats van zoeken. En wat is nieuw op internet?

Toolkit Update. Nieuwe software om te helpen bij je onderzoeken.

Personen backgrounden. Hoe licht je online het doopceel van wethouders, kamerleden, ministers en andere publieke figuren?

Zoeken in archieven. Welke archieven in Vlaanderen en Nederland bevatten interessante documenten voor je onderzoek?

Surveys maken. Hoe maak je een verantwoorde (online-)enquête die bruikbare en betrouwbare resultaten oplevert?

Mapping. Beantwoord de vragen: wie, wat, waar etc. eens visueel, op een geografische kaart.

Sporen wissen. Wis je digitale sporen uit, ook op sociale netwerksites. En beveilig je computer tegen justitie en de FBI.

● Spektakel en persoonlijke aandacht!

Niet alles laat zich in een training gieten:

Battle of the Brains! Henk van Ess (WOJ) en Paul Myers (BBC) gaan in de arena de strijd aan: wie kent de slimste trucjes op internet?

Excel fietsenmaker. Excel-topdeskundigen houden spreekuur. Ze helpen je graag persoonlijk op weg met het analyseren van data in je onderzoek.

Hack 4U. Programmeurs en hackers schrijven op verzoek live handige programmaatjes voor conferentiedeelnemers.

● Extra trainingsdag: Datajournalistiek

Voorafgaand aan de conferentie organiseert de WOJ een extra trainingsdag, op donderdag 18 november, ook op de Arteveldehogeschool in Gent. Het thema is: datajournalistiek.

Over vrijwel elk onderwerp bestaan data (gestructureerde gegevens), meestal in databanken. Journalisten laten deze schat aan informatie vaak links liggen omdat ze niet weten hoe ze de data moeten 'lezen'. Twee zeer vooraanstaande trainers uit het buitenland komen je leren hoe je data opvraagt en download, en hoe je ze daarna met behulp van Excel kunt 'ondervragen' voor een onthullend verhaal.

Het is de snelste manier om (in één dag) vertrouwd te raken met alle ins en outs van Excel en je kans op onthullingen aanzienlijk te vergroten. Wees er snel bij en meld je aan door een aparte e-mail te sturen aan secretariaat@vvoj.nl (vermeld: 'datajournalistiek 18-11-2010').

In-company

De dagtraining bieden we ook aan als in-company training. Redacties die belangstelling hebben om de docenten vlak voor of na de VVOJ-conferentie in hun eigen huis te halen voor een op maat gesneden training, kunnen contact opnemen met de WOJ (bestuur@vvoj.nl).